

NOTAT

OPPDRAAG	Forprosjekt Nygårdshøyden og Nedre Nygård	DOKUMENTKODE	10204735-02-NOT-TVF 01
EMNE	Beboermøte / idemyldring	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	BIR Nett AS	OPPDRAAGSLEDER	Carsten Bay
KONTAKTPERSON	Karen Høstmark	SAKSBEHANDLER	Bent Stensaker
KOPI		ANSVARLIG ENHET	Multiconsult ASA

1 Bakgrunn

Som del av forprosjekt for Nygårdshøyden og Nedre Nygård ble det den 19. februar 2020 invitert til beboermøte / idédugnad. Til møtet var beboere, næringsdrivende, velforeninger og andre brukere av området inklusiv Universitetet i Bergen invitert.

Møtet ble avholdt i kantinen hos Plan- og bygningsetaten, Autogården, Johannes Brun gate.

Fra Bergen kommune deltok:

Karen Høstmark, Rolf Knudsen, Liva Handeland, Kjetil Myklebust

Fra BIR Nett AS deltok:

Carl Fredrik Nødtvedt; Svein Koldingsnes, Ørjan Mjøs

Fra Multiconsult deltok:

Arne Lindelien, Knut Angerman, Janet K. Sund, Bent Stensaker

2 Agenda

I begynnelsen av møtet var det lagt opp til en kort orientering om det pågående arbeidet:

1. Karen Høstmark (Bergen kommune, Plan- og bygningsetaten).
Ønsket velkommen og gjennomgikk bakgrunn og overordnede premisser for arbeidet.
2. Ørjan Mjøs og Carl Nødtvedt (BIR Nett AS).
Informerte om BIR Nett AS sitt bosnett og utbyggingen på Nedre Nygård og Nygårdshøyden
3. Arne Lindelien (Multiconsult).
Informerte om resultater fra brukerundersøkelsen / mobilitetsanalysen som er gjennomført som del av oppdraget.
4. Bent Stensaker (Multiconsult)
Orienterte om foreløpig planforslag

Alle presentasjoner følger som vedlegg til dette notat.

REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

3 Kort oppsummering av spørsmål og innspill

3.1 Generelt

Mellom 60 -80 personer fra hele området var møtt frem. Beboere fra Nedre Nygård var også representert. På møtet var det god stemning og mange relevante spørsmål ble stilt til innlederne.

Etter den innledende presentasjon/informasjon og spørsmålsrunde ble det avholdt en kort idemyldring/workshop hvor de fremmøtte ble oppfordret til å beskrive planområdet (svake og strek sider) samt å komme med forslag til forbedringer.

I forbindelse med idemyldring/workshop var det også mulighet for de fremmøtte å stille spørsmål til BIR Nett, kommunen og konsulenter.

Under hele møtet var det god stemning og høyt engasjement fra en interessert og lydhør forsamling.

3.2 Planforslaget

Forprosjekt for opprustning av Nygårdshøyden og Nedre Nygård, er et felles prosjekt i regi av Graveklubben hvor BIR Nett AS, Bergen kommune, bymiljøetaten og Bergen kommune, plan og bygningsetaten deltar.

Forprosjektet er initiert som et resultat av etablering av bossnett på Nygårdshøyden og skal legge grunnlaget for anbefaling av trafikkmessige løsninger og prinsipper for kjøremønster samt konsekvenser for fysisk utforming av gateløp og byrom. Videre skal overganger mellom gater, sidegater og gatetun med anbefalte bredder på fortau, kjørebane (gatetverrsnitt), kantsteinshøyder mv. vurderes. Eventuelle bilfrie soner og plassering av mobilpunkt samt nedkastpunkt for søppel skal også vurderes.

En viktig premiss i arbeidet er å etablere bilfrie/parkeringsfrie soner. Forprosjektet skal også ta hensyn til gå- og sykkelstrategi for Bergen, grønn strategi, treplan for Bergen, 10-minutters byen og andre kommunale og statlige strategier. Dette fører til at en i forprosjektet legger opp til en relativt stor endring av gatebruken på Nygårdshøyden med blant annet en utstrakt bruk av sambruksgater. Dette er gater hvor det er lov å kjøre frem til eiendommene (varelevering ol), men parkering vil ikke bli tillatt. Ved behov vil det kunne etableres parkering for bevegelsehemmede. I gatene skal det etableres oppholdsarealer. Det skal også gis plass til etablering av nye åpne overvannsløsninger med regnbed ol.

Kort oppsummert legger forprosjektet opp til følgende:

1. Kjøregater

- Strømgaten opprettholdes med toveis trafikk men all beboerparkering fjernes
- Allégaten sør for Strømgaten opprettholdes med toveis trafikk, men det meste av beboerparkeringen fjernes.
- Harald Hårfagres gate endres fra enveiskjørt gate med sykkelfelt motstrøms til toveiskjørt gate uten parkering. Gaten blir en del av hovedrute for sykkel.
- Fosswinckels gate mellom Hermann Foss gate og Strømgaten opprettholdes som med toveis trafikk. Beboerparkeringen fjernes.
- Hermann Foss gate (hele gaten) etableres som enveis kjørt gate med kjøreretning ned mot Nygårdsgaten
- I de øvrige kjøregater foreslås kun mindre endringer

2. Sambruksgater:

- Christies gate fra Museplass til Fosswinckels gate etableres som som sambruksgate med mulighet for toveis trafikk
- Allegaten mellom Harald Hårfagres gate og John Lunds plass etableres som sambruksgate med enveis trafikk. I øvre del etableres mobilitetspunkt
- Hans Holmboes gate mellom Harald Hårfagres gate og Fredrik Meltzers gate
- Øverste del av Strømgaten og Parkveien fra Hans Holmboes gate til Realbygget
- Jonas Reins gate fra Nygårdsgaten til Allégaten
- Fosswinckels gate mellom Jonas Reins gate og Hans Tanks gate
- Øvre del av Hans Tanks gate.

3. Gatetun

Gatetunene i Fredriks Meltzers gate og Fosswinckels gate opprettholdes.

4. Sykkel

Allégaten/Harald Hårfagres gate og Strømgaten inngår som hovedruter i sykkelstrategi for Bergen. Jonas Reins gate betegnes som lokalrute. Forprosjektet tar hensyn til dette ved at det foreslås etablert sykkelfelt på begge sider av Strømgaten. Likeledes foreslås det å fjerne

nesten all parkering i Allegaten/Harald Hårfagres gate for slik å kunne etablere en sykkelløsning etter «sharrows» - prinsippet.

5. Parkering

Parkering fjernes i alle sambruksgater og i gatetun. Likeledes reduseres parkering i de fleste gater. Ved full utbygging som vist i forprosjektet vil totalt 250 p-plasser fjernes. De gjenværende 150 p-plasser skal fordeles mellom beboerparkering, bildeling, avgiftsplasser og P-plasser for bevegelseshemmede. P-plass for bevegelseshemmede kan også etableres i sambruksgater

4 Spørsmål og kommentarer til planforslaget

4.1 Bossnett og annen infrastruktur

Beboere er veldig klar for bossug. Dagens løsning er moden for å byttes ut.

- Hvordan skal glass og metall gjenvinnes og er det lagt opp til returpunkt for bioavfall.
 - Det er ikke tilrettelagt for slik gjenvinning pr i dag. BIR arbeider med hvordan dette skal løses i fremtiden
- Nedkast for bossnett som nå er foreslått plassert i gatetunet i Fosswinckelsgate foreslås flyttet til kryss Jonas Reins gate x Fosswinckels gate
- Eksisterende gatetun, gårdsrom og gater må opprustes. Ønskelig å få vekk mange parkeringsplasser
- Lysmaster og lysarmatur i Parkveien bør skiftes ut. Antall skilt bør reduseres

4.2 Parkering

Ved reduksjon av parkering med 35% må gjenværende plasser deles mellom HC-parkering, varelevering, avgiftsparkering og bildeling.

- Beboere oppfordret til at bør være mulig for gjester å parkere på avgiftsparkering i mer enn 2 timer. Bør økes til f.eks. 4 timer på hverdager og 5-6 timer i helg.
- Er det vurdert å bygge parkeringsanlegg under bakken på Nygårdshøyden.
 - I forprosjektet er dette ikke vurdert. Bruk av Bygarasjen er vurdert som alternativ for noen.
- Det fremkom flere innspill som støtter opp om tanken med flere «grønne» gater. Godtar biler som står mye ro må plasseres noe lenger borte fra bolig enn i dag.
- Fremkom innspill / synspunkt på at fjerning av så mange parkeringsplasser kan medføre økt trafikk i kjøregater når en er på jakt etter ledig parkeringsplass.
- Det er mange gamle hus i området som krever stadig vedlikehold. Parkeringsmuligheter for håndverkere må etableres. Håndverkere må kunne parkere uten å få bot
- Veldig fornøyd med dagens parkeringsløsning. Stor bekymring for reduksjon av antall parkeringsplasser fremover.
- Ønsker en digital løsning («app») som viser hvor ledige parkeringsplasser finnes
- Vil de nye byggene i sørenden bygges med parkeringsplasser i huset? Er ikke dette krav i PBL?
 - Disse byggene planlegges uten parkeringsplasser

4.3 Gatebruk på i planområdet

- I intervjuene gjennomført i brukerundersøkelsen fremkom et unisont ønske om utvikling av gode byrom
- Bekymring blant beboere for at gatemøbler og gatetun vil bringe tilbake tilstandene som var i Nygårdsparken. I februar ble det gjort tre arrestasjoner i tre kvartaler på Nygårdshøyden for omsetning av narkotika.
- De såkalte «lekegatene/gatetunene» i Fosswinckels gate og Fredrik Meltzers gate er fæle og mangler vedlikehold. Sandkasser må utstyres med lokk, ikke nett. Velforeningen har ved flere anledninger henvendt seg til Bymiljøetaten og etterlyst vedlikehold og skjøtsel av trær og busker. De har ikke fått svar på sine henvendelser. Det samme gjelder «miljøtunet» ved Frelsesarmeen. Der er det mye narkotika med mer. Ingen av beboerne/andre som tør bruke tunet.
- Flott med nye gatetun, men et økt antall grønne soner (sambruksgater/gatetun) vil kreve mye mer vedlikehold. Hvordan vil dette følges opp?
- Ønske om å trekke sambruksgaten i Parkveien helt fram til kryss ved Olav Ryes vei slik at Nygårdsparken og Botanisk hage / hagen rundt muséet knyttes sammen. Det kan da etableres en trygg gang- og sykkelakse fra Florida i sør til Jussbygget i nord.
- Bra med trær i Allégaten. Flere trær i området er velkommen
- Fine forhager må ikke kunne omdannes til parkeringsplass eller plattning
- Viktig å tilrettelegge for barnefamilier og litt mindre for studenter
- God skilting av sykkelruter etterspørres. Samlet sykkelfelt opp og ned Strømgaten er ønskelig
- Det er et sterkt ønske om at Allégaten ikke blir hovedtrasé for bilkjøring når gatene rundt blir «grønnere». På grunn av det lange rettstrekket er farten høy. Det bør derfor innføres 30-sone og fartshumper. Aller helst er det ønskelig at hele Allégaten blir like grønn som de tilknyttede gatene i området. På grunn av innføring av sambruksgater vil trafikken i Allegaten mest sannsynlig vil øke.
- Ønsker om at en generell 30-sone, også i Olav Ryes vei innføres

4.4 Kjøremonster/biltrafikk

- Hvordan vil nye bygg i sør påvirke gatene i området?
 - Det vil bli økt varelevering i Johannes Bruns gate.
- Harald Hårfagres gate er i dag en enveiskjørt, smal gate med mye sykling! Det er derfor farlig å lage denne gaten toveiskjørt. For 10 år siden ble Harald Hårfagres gate toveiskjørt. Det førte til protestaksjon fra beboerne og førte til at gaten ble på ny enveiskjørt. Dagens løsning mellom Hans Holmboes gate og Hermann Foss gate bør opprettholdes.
- Det er mye trafikk til hotell i Parkveien. Dette må det tas hensyn til i planforslaget
- Uoversiktlig utkjørsel fra Realfagsbygget mot Allégaten
- Dagligvarebutikk i Strømgaten må vernes og sikres god tilkomst både for gående og kjørende
- Flere var positiv til opphøyd gate og park i sørenden av Allégaten

4.5 Mobilitetspunkt og bildeling

Kort oppsummering fra brukerundersøkelse/mobilitetsanalyse):

1. Utvikle nett av attraktive gater, plass til barn hvor det er hyggelig å gå og oppholde seg
2. Bedre sykkelparkering ved boliger, sikker parkering, folk er redd for sine dyre el-sykler
3. Flere gatemøbler og beplantninger, et eksempel er benk med mulighet til å lade telefon

4. Legge til rette for å parkering av sykler, mikromobile kjøretøy ved butikker, barnehager, skoler, etc. Tenk på ting som el-sykkel med vogn som skal levere/hente i barnehage.
 5. Sikre fortau og bratte gater for fotgjengere og syklister, f.eks. platå med hvilebenker
 6. Etablere flere fotgjengerfelt, tryggere for små barn
 7. Sikre vareleveringsfelter som ikke kommer i konflikt med sykkel og gange
- Det ble stilt spørsmål om sammenhengen mellom ønske å få flere familier med barn til området og reduksjon av parkeringsplasser.
 - Lars Ove Kvalbein (BME) påpekte at det er forskjeller mellom generasjonene. Ofte at de eldre bekymrer seg på barnefamiliens vegne. Synspunktet fikk støtte fra salen. Familier som tidligere hadde to biler benytter i dag bildeling, noe som er effektivt og mye billigere enn egen bil.
 - Innspill fra salen om at det er positivt at det legges til rette for større leiligheter og muligens flere barnefamilier. Viktig med tanker om skoler/barnehager, se hvor man skal, sørge for at ikke barna kjøres til og fra.
 - Ønske om flere lademuligheter for elbil (også offentlige) og bildelingsplasser. Ladestasjon for sykler og låsbare parkeringsbokser for sykler er også ønskelig. En mulig plassering er i kryss Jonas Reins gate x Allégaten
 - Ønske om å beholde p-plasser for bildelingen i Allégaten
 - Ønsker mulighet til oppbevaring av barnevogn på gateplan. Mange av byggene er gamle og mangler heis. Det er heller ikke mulig å oppbevare vogn i oppgangen. Dermed blir byggene «ubeboelige» for småbarnsfamilier.

4.6 Forhold for gående / universell utforming

- Det er ønskelig med rekkverk på fortau i parkområdet i Borgermester Platous gate og i øvrige bratte gater
- Ønske om å supplere øverste del av Strømgaten med trapp da den er bratt og glatt
- Ønske om varmekabler i bratte gater. Kan fjernvarme benyttes?

4.7 Gatenett på Nedre Nygård

Innspill om at det ikke er forsvarlig å oppholde seg i gatetunet i Daniel Hansens gate. For mange parkeringsplasser. Se til denne når sambruksgatene på høyden skal planlegges.

- Det bør plasseres bosspann i Daniel Hansens gate hvor folk som går gjennom kan kaste boss, nå kastes bosset i gaten
- Det er ønskelig med en opprydning i gatetunet i Daniel Hansens gate. Gaten brukes for gjennomkjøring og varelevering (parkering). Dette er ikke ønskelig. Næringsdrivende okkuperer p-plasser for funksjonshemmede.

4.8 Anleggsarbeider/gjennomføring

- Anleggsstart på Nedre Nygård mars/april 2020. Eget infomøte vil bli avholdt
- Forventet anleggstart i området nord for Strømgaten mot slutten av 2021.
- Det fremkom opplysninger om en del av byggene i området står på leire. Det er forbundet større usikkerhet med anleggsarbeider på leire enn fjell. Dette vekker en del bekymring. Det fremkom således spørsmål om hvem som er ansvarlig for sprekkskader og andre eventuelle skader etter sprengning og rystelser. BIR opplyste om at beboere/huseiere vil få tilbud om befaringsmann før anleggsstart.

- Beboerne har dårlig erfaring (støy og støv) fra anleggsarbeid i gatene. Det er flere alternative metoder for å grave med varierende grad av støy; meisling, pigging, hydraulisk sprenging. For å redusere forurensning- og støyplage vil det bli satt strenge krav til entreprenørene blant annet om bruk av elektriske anleggsmaskiner som støyer mindre.
- Oppfordring fra BIR om at beboere kontakter Graveklubben direkte ved spørsmål. Se kontaktinfo på Graveklubbens nettsider.
- Riving av Fylkesbygget vil skje samtidig som anlegg på nedre Nygård foregår. Er det tatt hensyn til dette i planleggingen?
 - Man er klar over at disse arbeidene vil foregå parallellt og dette er hensyntatt i planleggingen av faseplaner

4.9 Andre forhold

- Flere selskaper kjører turistbusser over Nygårdshøyden. Eldre dieselbusser fører til luftforurensning og støy.
- Slik busstrafikk bør unngås. Dersom slik turisttrafikk skal tillates i fremtiden må bussene være elektrisk drevet.

5 Oppsummering

Møtet var preget av god stemning og høyt engasjement. De innkomne innspill vil bli grundig gjennomgått vurdert tatt inn i planforslaget. En del kommentarer er av generell karakter. Noen av disse vil bli løftet videre internt i kommunen.